

Kraków dnia 16 Października 1877.

DJABEL

ROK 9.

Nr. 19.

Wychodzi dwa razy na miesiąc. — Administracja w głównym Rynek Nr. 24. — Rekopisma nie zwracają się, ale bywają niszczone.

Przedpłata kwartalna: w Krakowie 1 złr., z przesyłką pocztową 1 złr. 15 c., w Niemczech 2 marki.

We Francyi, Belgii i księstwach Naddunajskich 3 franki.

Prenumeratę listy i artykuły należy nadsyłać do handlu R. Ludwińskiego, Gł. Rynek Nr. 24 (pod adresem: Redakcja „Djabła“).

Ajencya we Lwowie: C. k. Główny skład tytoniu i cygar ulica Halicka Nr. 1.

Numer pojedynczy 20 ct.

Z wstępnych artykułów

(trawest).

Hola! panowie, już dość mi tych krzyków!
Gdy nie potępia kraj awanturników,
Ktorzy śmiało głośno o Polsce coś prawić
Ja ich tu muszę pod pręgierzem stawić!

Awanturnicy! wiedzcie o tem jasno,
Że jestem Saturn, co zre dziatwę własną;
Żem podwawelski jest smok narodowy
Co prócz baranich — jadłby wasze głowy!

Awanturnicy! Midaty, Platery,
Lembergską kliko, jakieś Iskandery,
Jakżebym Bogu podziękował czule
Gdybym z was kogo mógł polknąć w bibule!

Awanturnicy! Polski się zachciało!
Czyż doświadczenia jeszcze wam za mało?
Czy wy myślicie, żem Saturn daremnie?
Polska być może — lecz tylko przezemnie!

Dziś ja jej nie chcę — bo lud niedojrzały
A miejską gawiedź wodzą liberaly
W zgubne bezdroża — trąbiąc jej zuchwale,
Że ród i wiara nic nie znaczą wcale!

Nie chcę! słyszyście? i Polska nie będzie!
Twórczie gromady na papierze — wszędzie
Gdzie tylko chcecie — nikt was nie posłucha
Bo wystudziłem i serce i ducha!

Wy zaś barany słuchajcie mnie dalej
Jakaście dotąd lat tyle słuchali!
W wstecznej bierności iść noga za nogą
To moje plany — co zbawić kraj mogą!

Choć dziś przez turków są rżnięci moskale
Nie to nie znaczy — nie łudźcie się wcale;
Prędzej czy później rzeź pójdzie inaczej
A wtenczas Polskę car pewnie zobaczy!

Wtenczas łaskawie zwróci się oczy
Na krew niewinną, w której sto lat broczy,
I krew ta pewnie rzeknie mu w sumieniu
Coś o ojcowiskiem winy przebaczeniu!

Więc nie słuchajcie tych awanturników,
Ktorzy się mają za Polski rzeczników!
Ja wiem co mówię!.. i wiercie mi wszyscy,
Że na mej drodze zbawieniaście bliszy!

Djabel.

Mowa hr. Dzieduszyckiego

(podług stenograficznych zapisów „Djabla“).

Z Wystawy naszej przekonaliśmy się, że mamy wielkie zasoby do pracy, których użytkować nie umiemy, że przemysł nasz mały i duży rozwija się tak świetnie, iż bezpiecznie możemy dalej sprowadzać z zagranicy wyroby wszelkie, a wtedy coś na świecie znaczyć będziemy.

Bytność ministrów na naszej wystawie napawa nas niepłodną nadzieją, że z pewnością na nowe podatki ze strony rządu liczyć możemy.

Wybaczyć panowie, że wystawa pięknie się na oko prezentowała, że więcej zwracano w nią uwagę na część dekoracyjną, niż na systematyczne ugrupowanie pojedynczych działów, a pamiętając raczej na myśl przewodnią, t. j. że nie tyle szło nam o wykazanie słabości naszej na polu ekonomicznym i przemysłowym, ile o wypowiedzenie kilku patriotycznych słów.

Niech mi wolno będzie wyrazić serdeczną radość z powodu, że tyle osób ciekawych i żądnych rozrywki zwiadało wystawę, pomimo błota jakim troskliwoci magistratu otoczyła wnijście na wystawę. W końcu dziękuję tym panom krakowskim, którzy raczyli nie nie nadesłać na wystawę, albowiem tak licznymi okazami nicości swojej przyczynili się niemal do podniesienia świetności wystawy naszej. Dzięki im za osobistą życzliwość i solidarność!

Z towarzystwa lekarskiego.

Na ostatniemu posiedzeniu lekarskiem Dr. Neusser przedstawił ciekawy okaz choroby, który przez ciągłe czytanie „Czasu“ zidjeował. Stoi on nieporuszenie na jednym miejscu i ciągle powtarza w kółko: Wszelkie ruchy szkodzą narodowi — straż policyjna przytrzymała wczoraj Macieja Kichałę za kradzież cudzych artykułów — kraj nasz jest katolicki — teatr idzie świetnie — znaleziono na plantacjach kluczyki do rozwiązania kwestji wschodniej — dyrektor gra nieporównanie w tragedji — możemy polecić czytelnikom naszym: rewalessierre du Barry jako najpewniejszy środek na rozwolnienie rozumu — lekarstwo wypróbowane przez redakcję — jutro świętego Agapita — kanzanie, ostatnie dnie teatru — obsługa szybka — muzyka pułku Ruprechta — prosimy o liczne zebrań — amen.

Wniosek pewnego Stańczyka.

Jest w Karpatach grota,
O której hołota
Rozpuszcza wieści;

Ze tam śpi drużyna
Mieszkowego syna,
Hufeów czterdzieści.

Ze gdy przyjdzie pora,
To wyruszy skora
Z tój jamy razem.
I król wstanie z łoża,
Od morza do morza
Oswobodzi Polskę żelazem.

Wieć panowie radzę
Wezwać e. k. władze
Jakie są w mieście,
Grotę zamurować,
Króla zapakować
Z wojskiem w areszcie.

By ich pod sąd wzięli
Jako wichrzycieli
Niszczących swobody nasze;
A tych co te wieście
Puszczają po mieście,
Oddać w kamasze.

Bo dziś Bogu chwała,
I bez Bolesława
Będzie Galicja;
Gdy w lwowskiej gazecie
Piszą nam jak wiecie:
Rząd krajowi sprzyja!

W mieszkaniu dyrektora teatru.

1.

Dama. Słyszałam, że pan zakłada dramatyczną szkołę, a ponieważ czuję w sobie nadzwyczajny zapal do sztuki...

Dyrektor. Przepraszam panią, ale o ile mi się zdaje, to zapal ten cokolwiek zapóźno... Wiele pani ma lat?

Dama. Co panu do moich lat. Wszakże pan sam twierdzi, że im artystka starsza...

Dyrektor. To prawda... ale teatr obecnie nie może istnieć o własnych siłach, a moi protektorowie wymagają, aby na przyszłe podpory sceny narodowej angażować tylko panienki...

Dama. Ale ja nie mam pretensji do ról dziewczątek. Będiesz mnie pan kształcił do ról odpowiednich — do ról matek...

Dyrektor. Matek? Daruj pani, ale to już nierychło! Ja nie trzymam się wcale pod tym względem teorii starej szkoły, gdyż ona jest z gruntu fałszywa! Według mego i moich protektorów pojęcia o prawdziwym zadaniu sztuki dramatycznej, — tylko z młodziutkich talentów najlepsze wykrztałcają się matki.

2.

Pani X. Powiedz mi dyrektorze, czy to prawda co mówią, że teatr jest instytucją niemoralną?

Dyrektor. Oszczerstwo szanowna pani! Jeżeli niektóre panny wstępują do teatru dla poprawienia sobie reptacji, — to teatr musi być instytucją wysoko moralną.

Na jednej z ulic.

A. Powiedz mi dlaczego teraz ucichły narzekania mieszkańców Krakowa o towarzystwo dessauskie, kiedy gaz wcale teraz jaśnieje się nie pali.

B. Mamy akademję umiejętności, — wstydby więc było miastu przyznać się, że wobec tylu świątłych ludzi jeszcze mu ciemno.

SZYK POZNANSKI.

Jak to dobrze, że ten teatr
Na zimowy zjechał sezon,
Zaraz będzie w naszej sferze
Inne życie, inny rezon.

Chociaż w leeie na Volks-Garten
Niemy grali sztuk bez liku,
Patriotyzm isé pozwałał
Tylko czasem — tak — dla szyku!

Ale za to w swym teatrze
(Choć kosztują grubo łoża),
Siedzisz — ziewasz — jednym słowem
Jak wenecki jesteś Doża.

Tylko po co ten dyrektor
Reżysera brał z Krakowa,
Filiżewską dał w zamianę,
Coś nowego wziął ze Lwowa?

Czyż nie starczą na to Frenie,
Krasnopolskie, Henemanki?
Czy dodadzą blasku scenie
Przy tych gwiazdkach nowe gwiazdki?

Lepiej żeby już z Warszawy
Mając wgląd na pewne sfery,
Baletniczek z pewnym szykiem
Przywiózł tu był choć ze cztery!

Sęp.

Czas stary i Nowy Czas.

Stary Czas wychodzący w Krakowie pisał niedawno, że **Nowy Czas** wychodzący w Cieszynie jest organem najzawziętszych nieprzyjaciół narodowości polskiej na Szląsku, — a **Nowy Czas** rozpocząwszy walkę z dziennikami lwowskimi, zerpie po większej części pomoc w argumentach starego **Czasu**! Pewien profesor logiki zapytany jak sobie wytłómaczyć to dziwne stanowisko **dwóch Czasów** względem siebie, — odpowiedział, że **Nowy Czas** jest przeciwnym naszej narodowości, ale nie mógłby jej być szkodziwym, gdyby mu stary **Czas** nie dostarczał amunicji do walki.

Wobec tego objaśnienia nie pozostaje nam nic więcej jak tylko prosić najuprzejmiej starego **Czasu**, któremu wdzięczni jesteśmy za to, że nas ostrzegł o szkodliwości **Nowego Czasu**, ażeby raczył zaprzestać pisywania artykułów, z których **Nowy Czas** korzysta właśnie celem szkodziwania naszej narodowości!

Bykowiec.

FORTUNA.

Raz, sąsiadkę Fortunę
Spotykam na spacerze;
Więc się do niej przysunę
I pytam: — powiedz szczerze,
Ot tam ludzie w kajdanach,
Czemu los ich tak twardy?
Czemu w hańby kaftanach,
Zewsząd doznają wzgardy?

— Słyszałam, co być może,
Że to ludzie zuchwali,
Którzy w stósownej porze,
Swych bliźnich okradali.

— A ci, z gwiazdy złotemi,
Wszczępotężni bankierzy?
Za co, powiedz przed nimi,
Każdy aż krzyżem leży?

— Słyszałam, co być może,
Że to są ludzie dbali,
Którzy w stósownej porze
O sobie pamiętali.
— Fortuno! bez urazy,
Wiesz, że mam głowę biedną,
Ale twoje obrazy
Coś wychodzą na jedno.

— Jam ślepa, kto me dary,
Jak, chwytą, nie zważacie;
W waszych rękach hold, kary,
Jak robicie, tak macie.
Zatem, na wszystkie Bogi!
Gdy ci to drażni nerwy,
Miej żal sąsiedzie drogi,
Nie do mnie — do Minerwy.

M. Rodoc.

Na Daniszewach.

— Coś dzisiaj wielkie pustki!
— Spodziewałem się tego i przyszedłem.

— Więc sąsiad nie lubi ścisku?
— Wszystkie mi jedno, tylko widzi sąsiad tyle gadają o tym teatrze... a strzeżonego Pan Bóg strzeże! Jak pełno sąsiedzi na parterze, to ciągle albo brawa biją, albo tupają albo krzyczą; a to takie hałas osłabiają mury, więc może jeszcze świecznik albo co innego runąć na łeb do djabła, a jak pustki, to cicho i człowiek bezpiecznie siedzi!

— W takim razie sąsiad musi teraz często chodzić do teatru.

— A byłem i na „Andrei“ i na „Wychowance“ jak trzeci raz grali, byliśmy oboje z moją jejmością.

— Jakże się „Wychowanka“ podobała?
— Nieprzyzwoita. Jejmość moja w głos powiedziała! fe!

— Fe? „Wychowanka“

— A fe! Ktożbo to widział znowu tak się dziwnie ubierać! Tożto ona o mało że się nie przewróciła... taku wszędzie opięta, i z tyłu i z przodu i tędy i owędy, że czy tak czy siak się ruszyła, wszystko panie

sąsiedzie było tak widoczne, że moja żona w dół oczy spuszczała i mruzczała: fe!

— A sąsiad czy także mruzczał fe!

— No, już to tam prawdę powiedziawszy, nie zawołałem tak odrazu, ale później także sobie pomyślałem, że to fe!

— Ależ to teraz taka najświeższa moda paryzka!

— Co? Tak w Paryżu chodzą? Wiesz co sąsiedzie, że ta moda krótko potrwa!

— Dlaczego?

— Bo widzisz kobiety stroją się dla mężczyzn, a najsmaczniejsze specjalnie zbrzydają, jeżeli człowiek ciągle na nie musi patrzeć!

Z nowej szopki.

Sukiennice zrujnowane,
Przez tatusiów połatane,
Na rynku stoją — na rynku stoją!
Facyjtki z drutem w górze,
Trzymają je ankry w murze,
Burz się nie boją — burz się nie boją!

W jednej szkiele umieszono
Z nieboszyczyka orla pono,
Znacwów zachwyca — znacwów zachwyca!
W drugiej Matka Boska będzie,
Ażeby nikt nie był w błędzie,
Że tu bożnica — że tu bożnica!

Dołem od bramy do bramy
Heł żydowski pójdą kramy,
Widok nie brzydki — widok nie brzydki.
Aby widział naród wszelki,
Że Kazimierz, nasz król wielki
Miłował żydki — miłował żydki!

Sukiennice zrujnowane,
Wymuskane, wylatane,
Będą nam stały — na rynku stały!
A na wiatry i przeciągi
Dano im żelazne drągi,
By się nie bały — nie się nie bały!

Na ulicy.

— Kto to jest ten jegomość stary,
z którym tak gorąco rozprawiałeś?

— Ej! nie pytaj mnie o to wcale. Nie lubię a nawet boję się o takich ludziach mówić!

— Więc to jest...

— Radca miejski, dyrektor jakiegos towarzystwa zaliczkowego i jak sam powiada, emigrant, który ogromne dla narodu poniósł ofiary.

— To przecież nie złego.

— W istocie! ale ludzie powiadają, że na emigracji był a tutaj jest denuncjantem!

— Jak się nazywa?

— Gdy się przekonam, że prawdę ludzie mówią, to nie tylko ci powiem ale wydrukuję nazwisko jego, aby żaden porządny człowiek ręki mu nie podawał!

Rzadki przykład pomocy własnej.

(Selp - helf.)

W braku innych świadectw szkolnych korespondent lwowski **Tygodnika ilustrowanego**, pisujący sprawozdania artystyczne, sam sobie w ostatniej korespondencji wystawił świadectwo, że się nie zna na „Gramatyce“. Świadectwo to uważał p. korespondent za niezbędnie potrzebne, ponieważ zamierza starać się o posadę dyrektora szkoły sztuk pięknych w Krakowie, na miejsce Matejki, przyczem chce objąć w tejże szkole katedrę estetyki wykładanej w bombastycznych frazesach — mocno „symbolizujących moment dziejowej kultury.“

Do kronikarza w „Dzienniku Polskim“.

Do sprawy świeżej z miłym **Tempusem** I mnie należy dorzucić słówko, A więc mój Pegaz pospiesza klusem, By dług na razie spłacić gotówką. Różąc o cyganach, szkapach, Koźmianach, Półfeljetony, aby androny Tempusa spiośczyć, mogłeś przytoczyć Panie łaskawy, **Djabła** numerek Dosyć ciekawy,

W którym w rycinie skakał na linie Promotorowych z Moskwą szacherek, Na chorągiewce zaś stały słowa, Które brzmią w śpiewce **bląznów** z Krakonumer ten wyszedł pod koniec Maja, [wa. Więc gdy się Tempus dzisiaj przyczaja, Ufny że w ludziach pamięć ostabła, To go możecie posłać do **Djabła**, Kiedy się spytał kto i gdzie czytał Te jego baśnie, Tamby zobaczył, że pisać raczył **Za Moskwą** właśnie.

Djabel.

Dokument heraldyczny.

Bankier (do sekretarza). Citam w Czasie, że ten pan od „psiewodnik heraldyczny“ prosi szie, abyszmi mu podawali wikaz naszych dostojenstw i majątkof. — Niech pan więc temu napszysze, że p. Aron Goldfisz mam mego własnego majątku 450 tysięcy i co ja chcę być zostac baronem.

Sekretarz. Ale potrzebne są dokumenta, — papiery.

Bankier. To wesz pan papierów za tyśdzac reńskich i pošij pan jemu.

Sekretarz. To nie są żadne dokumenta.

Bankier. Co? pieniądz to nie dokument? Ja przez takie dokumenta mogę bicz hrabiem rzymskim a nie dopiero głupim baronem.

Kłopoty wiernego sługi.

- Czy nie mógłbyś pan jako zreperować tych spodni! Pan mój wyjechał na polowanie do Bułgarii i stała mu się przygoda o której mówić nie wypada!
- Oj! joj! joj! Jakże szkaradnie potrzepane! Trudno tu coś poradzić.
- Jak bądź, byleby było w czym wrócić do domu. Możeby juchtem polatać?
- Za twarde! Zarazby mi się igła złamała i bieda!

Odbite w Litogr. A. Pruszyńskiego w Krakowie. 1877.

TELEGRAMY.

Wiedeń. Błędne koło polskie zamierza wnieść w Radzie Państwa, że odezwa p. Grocholskiego w dzisiejszym „Czasie“ nie miała na celu żadnych rewolucyjnych tendencji przeciw Rosji. — Zarazem też koło ma wystąpić energicznie z potępieniem wypadków siedmiogrodzkich i zaprzeczyć udziałowi w nich Polaków, gdyż Rosja nie dawała nigdy powodu Polakom do niezadowolenia z jej rządów opiekuńczych i do zbrojnego występowania.

Sistowa. Car dostał znowu napadu febrę, przewidują tu z tego powodu odwrót armii rosyjskiej za Dunaj, gdyż okolice tutejsze okazały się niezdrowe dla delikatnej konstytucji wojska.

Belgrad. Książę Milan wykspensowałszy zaliczkę daną mu przez Rosję, objawił chęć wejścia ponownie w układy względem wzięcia udziału w wojnie wschodniej i żąda nowej zaliczki.

Lwów. Na wystawie w dziale większego przemysłu, dostała fabryka Zieleńskiego medal za wystawienie **otwartego listu**, a hr. Badeni list pochwalny za to, że w sposób śmiały udowodnił, iż choć Galicja zachodnia nie wzięła udziału żadnego w wystawie lwowskiej, powodem tego nie była prowincjonalna zawiść ani

koteryjność żadna, tylko nadzwyczajna odległość Krakowa!

Biela (1 Października). Forteca tutejsza obsadzona była dotychczas przez wojska rumuńskie pod dowództwem generałów **Chwalibodzeanu**, **Gajczakanu**, **Pieczconceanu** i **Kowalesco**. Po kilku bezskutecznych atakach, przypuścili oni w dniu 30 Września szturm jenerału, ale **Niedam-pasza**, wsparty przez **Knih-paszę**, po dwugodzinnej walce w czystym polu, zmusił ich do haniebnej ucieczki. Wojsko rumuńskie poniosło straty na 2000 guldenów, ale odniosło tę korzyść, że każdy z jego generałów ma teraz nos dłuższy o dziewięć i pół centymetra, tylko hetman naddunajskich kozaków ks. **Stiasnescu** otrzymał zaszczytną kontuzję od szereckiego wojska dowódcę!

Lwów. U nas tu jak w Osieku: słuszarz zawiął a powieszono kowala. Księgarze lwowscy zerwali wszelkie stosunki z firmą Gubrynowicza, a firma Gubrynowicza pomściła się za to na literatach i postanowiła nadal swoje publikacje opracowywać bez nieczyjej literackiej pomocy. Jako pierwsza próbka takiej publikacji ogłoszonym został **list otwarty** p. Władysława Gubrynowicza. Pisemko to ma szalone powodzenie: nauczyciele szkół

elementarnych zakupu ją je setkami, jako materiał dla uczniów, ażeby się ćwiczyli w poprawianiu błędów stylistycznych i logicznych, a sam p. Gubrynowicz opędził się nie może deputacjom rozmaitych zakładów naukowych, które go powołują na profesora języka polskiego.

Ostatnie wiadomości.

Pan Józef Szujski ogłosił dziś w **Czasie** manifest, w którym przypomina krajowi **jedyną rozzumnie obmyślaną i jawną drogę** postępowania w obecnej chwili. Według p. Szujskiego kto wziął na siebie polityczną misję w naszym społeczeństwie, ten całą potęgą swego uczucia **myśleć** musi. W innych społeczeństwach nie byłoby to potrzebem. Trzeba więc całą potęgą uczucia **myśleć** dopóki czas, bo wkrótce przyjdą czasy w których myśleć nie będzie można. A przedmiotów dla myśli politycznej w obecnej chwili jest dwa: zdanie sobie sprawy z tego co zaszło i śledzenie dalszego ruchu wypadków. To jest owa **jedynie rozumna i jawna droga**, którą p. Szujski przypomina i to cała esencja jego manifestu.

Odpowiedzi Redacji.

All... Rzecz napisana z humorkiem ale za długo. **Modlitwa Moskala.** W przyszłym numerze będzie umieszczona. **J. S...** Projektowana rycina nie mogłaby obudzić zajęcia. **Zeczliwemu członkowi „Muzy“.** Zkorzystamy z uwag. **N. N w sprawie szkoły żeńskiej.** Według danych wskazówek postąpimy i nie zamilejemy ze szkoda słuszności. Prosimy o cierpliwość.

Sprostowanie.

Na ogłoszenie w Nr. 218 „Czasu“ wydane w imieniu Rady zawiadawczej Towarzystwa zaliczkowego w Białej w sposób niezgodny z prawdą i statutem, za najlepszą odpowiedź posłużyć może fakt, że ogólne Zgromadzenie jednogłośnie prawie odrzuciło takowe i odbyło się wobec bardzo licznie zebranych członków, według programu w Nr. 213 „Czasu“ ogłoszonego przez Dyrekcyę. Zarzutów przemennie podniesionych co do nieprawidłowego postępowania Rady zawiadawczej usprawiedliwić nie zdołał ani prezes ani wiceprezes, wskutek czego pp. Chwalibóg, Gajczak, Pieczonka i Kowalewski wobec groźnego usposobienia zgromadzenia zrezygnować musieli. Ponieważ czterech innych już przedtem zrzekło się swych godności, a p. B. nieprawnie wchodził w skład Rady zawiad., nastąpił wybór 9 nowych członków. Po zgodzeniu się na wniosek kasyera p. Knihickiego, aby dla uniknięcia kolizji, do Rady zawiad. wybierać tylko takich członków, którzy nie są dłużnikami Towarzystwa, wybrani zostali pp. Ant. Michałowski, J. Aleks. Stanko, Józ. Petera, Kud. Radomyski, Rom Dworzański, Stan. Bzowski, Ant. Gwozdziowski, Franc. Tatoń i z dawniejszych tylko p. Józ. Szperek. Stan interesów przedłożony ogólnemu Zgromadzeniu był następujący:

Stan bierny.

Fundusz rezerwowý zlr.	1,001 c. —
Udziały członków	„ 11,445 „ 74
Wkładki na procent	„ 32,229 „ 51
Wierzyciele	„ 9,100 „ —
Saldo odsetek	„ 2,834 „ 08
Dywidenda niepodniesiona	„ 21 „ 88
Suma.	zlr. 56,632 c. 21

Stan czynny.

Pożyczki na skrypta i weksle	zlr. 51,780 c. 80
Lokacya zbywającej gotówki	„ 2,500 „ —
Inwent., koszta zał. druki	„ 756 „ 32
Koszta adm., lokal podatki	„ 1,236 „ 69
Zaliczki prawne	„ 227 „ 28
Gotówka d. 18 wrześ.	„ 131 „ 21
Suma.	zlr. 56,632 c. 21

Białą dnia 7 października 1877 r.

Fr. Wyspiański, dyrektor.

Gościec i Reumatyzm,

ich porażenia i inne tak wewnętrzne jako i zewnętrzne choroby, które dotąd jako całkiem nieuleczalne uważano.

Cierpiącym w każdym stopniu, którym już dawno na myśl nie przyszło jeszcze tego lub owego spróbować przeciw ich cierpieniu, ażeby znowu odzyskać ich kosztowne zdrowie, zawsze przecież pozostaje jeszcze jakaś nadzieja pozycyia się ich zastarzałej nędzy — pochodzącej z cierpienia czy to wewnętrzne czy to zewnętrzne, bądź pojedynczych, bądź też całych części ciała.

Wynalazcę Moessingerowskich środków kosztowało wiele żmudnej pracy, zanim mu się za pomocą swojej nowej metody leczenia udało: wydzieliny (chrząstkowate) z twardego już stanu, znowu rozmiękczyć i do rozdzielenia się doprowadzić — przeczło jedynie staw a względnie ścięgno znów w pierwotnem położeniu znaleźć się może a tym sposobem obieg krwi, dalej owe bóle członki ciała, które przedtem skrzywione albo które skutkiem bólów nie mogły być poruszane, jakoteż cierpiące części które już nieczułości się stały, znów wzmocnić i do życia przywołać. Najpocząwszy i wieloletni gościec głowy doznać może ulgi w jednej minucie a całkowitego zaś wyleczenia w trzech dniach.

Środków tych leczniczych nie godzi się na równi stawiać z owemi miszkulancyami oszukańczych t. z. partaczy zdrowia (t. z. kurfuszerów), którzy już nie jednemu oczy otwarli. Najlepszym z dowodów, że środki moje v. wypadki chorobowe leczą jeszcze takie nawet, które bez najmniejszej nadziei wyzdrowienia zostawały, jest ten, że każdy chory już w drugim dniu kuracyi polepszenie uczuwa bez względu czy jest słabszej lub silniejszej natury. Środki te może starzec jako i dziecko używać — niemniej i owi, którzy w swoim powołaniu są zajęci, i przerwy swej pracy doznawać nie mogą bez względu na to, czy cierpienia: z zaziębienia się, upadnięcia, wilgotnego mieszkania, zepsutego żołądka, z nadwężenia nerwów itd. powstały. Nie wymagam opisów czy chory używał najwyczejniejszych kuracyj jak: potów, oleju rybiego, petroleum, kąpiel, ciepłego trzymania się i innych szarlatanów środków uniwersalnych, proszę tylko w krótkości: cierpienie i jego przejęcie (stadinn) opisać. Korespondencya w polskim języku. Proszę o dokładny adres.

L. G. Moessinger in Frankfurt a. M.

Przed przyjęciem mej kuracyi, (która nieznacznego tylko wydatku wymaga) może być przejrzaną wielki szereg podjękowań od wyleczonych w ostatnim tygodniu mi nadesłanych, co do autentyczności których pozostawiam każdego woli sprawdzenie u dotyczących osób.

Ważne dla chorych!
Proszę czytać z uwagą.

Na żądanie franko

otrzyma każdy, kto by się o wartości ilustrowanego dzieła pod tytułem: „Dra Airy sposób leczenia naturalny“ (90 wydanie) chciał przekonać, wyciąg z takowego po polsku lub po niemiecku bezpłatnie i franko z **księgarni nakładowej Richtera w Lipsku**. Żaden chory niechaj nie zaniecha i niech wyciąg ten sobie przesłać każe.

Nie zagraniczne lecz krajowe środki toaletowe i lekarskie wyrobu Józefa Trauczyńskiego.

Apteka „pod Koroną“ w Krakowie.

PASTA PIĘKNOŚCI nieszkodliwa nadająca cerze kolor jakby aksamitny. Cena 85 cent. — **MYDŁO TOALETOWE** nadające nadzwyczajną białość i delikatność cerze. Cena 25 c. — **MYDŁO GLYCERYNOWE** stałe 40 ct., gęste w flaszkach jak Sarga 80 c. — **POUDRE NIESZKODLIWY** Blanc i Rouge z puszkami. Cena 1 zlr. — **WODA KOŁOŃSKA** po 40, 60, 80 cent. do 3 zlr. — **PASTA DO ZĘBÓW**. Cena 25 i 50 cent. — **WODA DO UST** ochraniająca psucie się tychże, jakoteż niszczy woń nieprzyjemną często się wytwarzającą. Cena 30 i 75 c. — **PROSZEK** do zębów roślinny nieszkodliwy 50 c. — **MYDŁO** na wszelkie plamy tłuste. Cena 25 c. — **MAŚC NISZCZĄCA** odgniotki. Cena 50 c. — **OLEJEK PRZECIW** GLUCHOCIE. Cena 1 zlr. 50 cent. — **SMAROWANIE BALSAMICZNO-ZIOŁOWE** usuwa goście, reumatyzmy, porażenia itd. zlr. 1.80. — **KROPLE** amerykań. od bólu zębów Majewskiego. **PLYN DO FARBOWANIA WŁOSÓW** na czarno, brunatno i blond po zlr. 1.50. — **CEMENT LUB GUTTAPERCHA** do plombowania zębów. Cena 75 c. — **WATA UŚMIERZAJĄCA** ból zębów natychmiast. Cena 25 cent. — **KROPLE CUDOWNE** od bólu zębów 50 c. — **ELIXIR** przeciw fluksy do nacierania twarzy 50 cent. — **OCET TOALETOWY** do mycia 75 c. — **PLYN** wzmacniający porost włosów 75 c. — **POMADY** w różnych gustkach i zapachach. **FIKSATORY** po 50 c. — **MYDŁO** karbolowe, jodowe, żółtawe, siarkowe, smołowe, dziełciowe, grafitowe. — **PASTYLKI PIERSIOWE** od kaszlu 50 c. — **CZOKOLADKA** na robaki 20 c. — **SYROP BALSAMICZNO-ZIOŁOWY** przeciw kaszłom, katarom, bólu piersi i t. d. Cena 1 zlr. 20 cent. — **PASTYLKI CZOKOLADKOWE Z ŻELAZEM** 50 cent. **ZIOŁKA KARPACKIE** w kaszlach, katarach itd. 40 cent. — **WINO CHINOWE**. — **MAŚC CUDOWNA** na wszelkie rany, skaleczenia 40 c. — **BALSAM** przeciw odmrożeniom 50 c. — **PAPIER DO KADZENIA** 25 c. — **PLYN** do kadzenia w pokojach 50 cent. **PLYN ODWIETRZAJĄCY** zepsute powietrze przy epidemiach, jak ospa, szkarlatyna, cholera, tyfus itp. Cena 50 c. — **PLYN** do prania białizny po epidemicznie chorych, dwa numera zlr. 1.50. — **PROSZEK DESINFEKCYJNY** odwołujący natychmiast, używany podczas ostatnich epidemij, jak i dotąd we wszystkich klinikach i szpitalach powszechnych krakowskich, funt 12 cent. — **PROSZEK OCZYSZCZAJĄCY** wszelkie naczynia złote, srebrne, mosiężne, miedziane itd. Można oczyścić natychmiast powyższym proszkiem tak doskonale, że nie potrzeba żadnych innych środków. Użycie proste: posypać nieco tego proszku na kawałek cukru i potrząść dobrze jakiekolwiek naczynie metaliczne, a połysk natychmiast pierwotny nastąpi zadziwiająco ładny. Cena 1 funt 50 cent. — **PROSZEK NISZCZĄCY** pod zaręczeniem natychmiast **pluskowy**, mole, przechowujące się w meblach, sukniach, futrach itd. karakony i inne domowe wady. — **PLYN** niszczący pluskwy i wszelkie owady 50 c. — **KIT DO LEPIENIA SZKŁA** i porcelany. 50 cent. — Utrzymuje na składzie zawsze **KROWIANKĘ STYRYJSKĄ** oraz wszelkie lekarstwa zagranicę, jak Pigułki Canvina, Morisona, Blancarda z żelazem, Valeta z Digitalią 2 zlr., przeciw biciu serca, Dra Croniera w neuralgjach zlr. 1 et. 85, z popisu, rozeznaj żelaza Lerasa, syrop wapna Grimaulta, syrop Churchilla z wapnem, żelazem, sodą; wino chinowe z Cacao Bugeaud, Quina Laroche. — **MAĆZKA SZWAJCARSKA** dla małych dzieci zastępuje zupełnie pokarm naturalny, ordynowana przez wielu lekarzy. Sposób użycia bardzo prosty, rozgotowuje się według przepisu z wodą i wlawszy w flaszeczkę daje się dziecku do picia. Cena blaszanki 1 zlr. 50 cent. — **INSTRUMENTA** chirurgiczne. — **BANDAŻE** różnego rodzaju, pojedyncze i podwójne rupturowe, pępkowe, — **PASY** brzuszne kobiece, — **PESSARIA** czyli wieńce w różnych kształtach, — **POŃCZOCHY** jedwabne na obrzęki u nóg, — **STELOSKOPI**, — **PLAISSIMETRY** odciągacze pokarmowe dla kobiet, — **PŁÓTNO** kauczukowe na podkłady przy chorych, bardzo praktyczne, gdyż nie przepuszcza wilgoci przeto pościel się ani psuje ani też nie może powietrze zle się formować, — **FLASZKI**do karmienia dzieci, — **INCHALATORY** do wdychiwania przy gardłanych chorobach, — **NARZĄDY** do wdychiwania gardłanych, — **PULVERYZATORY** do rozdrabniania perfum, jakoteż do rozpylania płynu odwietrzającego powietrze w pokojach przy szabych, **ZONDY** żelazkowe, — **CATETESY**, — **BOUGIE**, — **PODUSZKI KAUCZUKOWE**, — **KAPELUSKI** kuczukowe ochraniające bolesne brodawki u kobiet w czasie karmienia, — **RESPIRATORY** na usta przy silnych mrozach, złote lub srebrne, — **KLYSOPOMPY** metalowe i kauczukowe tak do lewatyw jak i do wstrzykiwań, — **IRRYGATORY** Dra Eguisiera, — **WSTRZYKAWKI** szklane do nosa, do ucha, — **TUSZOWNICE** macieczne, nosowe, — **WSTRZYKAWKI** podskórne, — **CIEPŁOMIERZE** decimalne dla oznaczenia temperatury chorych, oraz do kąpieli, — **TRĄBKI** do wzmocnienia słucho, — **KROPLOMIERZ**, **PĘCHERZE** kauczukowe lub worki na lód, — **RURY** kauczukowe w różnych grubościach, **SKUBANKA** płócienna, — **REZERWOARY** moczowe, — **KANKI** kauczukowe, — **SPECULA** itd. — **WYTWORY TOALETOWE** wszystkie w dziennikach ogłaszane płyny do farbowania włosów, Blanc, Rouge, perfumy, wodę kolońską itd.

Na żądanie przesyła się cenniki franco.

Zamówienia zaś najwygodniej za zaliczką pocztową natychmiast się uskutecznią.

Powyższe środki wyrabia i utrzymuje **Józef Trauczyński** aptekarz „pod Koroną“ w Krakowie.

PRAWDZIWE ZDARZENIE.

Był to sądny dzień żydowski w Nowym Targu zgiełk wśród miasta Prowadzą obywatela, a gdzie? — do kozy i basta! Wachmistrz żandarm przewodniczy z eskortą policyjantów Konwojują nieboraka i to z wiedzą sędziów panów. Cóż takiego się zrobiło? jaka zbrodnia się tu stała? Ot dom miał dwóch właścicieli w tym jest tajemnica cała. Właściciel połowy jednej wyjechał z domu za sprawą, A w tym czasie drugi mając bo wszelakie prawo Wynajął swą połowę w ten dzień żydom na buźnicę, Bo żydzi buźnicę nia mają, — choć mają wszystkie ulice. Żona pierwszego nie wiedząc, że niewolno w piecu palić, A chcąc działwę swą pożywić zaczęła wióreczki smażyć, Że zaś komina nie było, dym wychodził po nad dachem, Żydzi myśląc że to zdrada straszny się przelękli strachem, Wpadli chmarą do mieszkania, pokrzywdzili matkę, dzieci, Że śmie palić w ich dzień sądny — jakieś trzaski, jakieś śmieci. Na to mąż z podróży wraca — gdy wszedł zziębły w chatę dymną Wziął siekiere by narąbać drew bo w chacie było zimno. Żydzi w krzyk, że to rozboje, że ich goim chce mordować, Sprrowadzają siłę zbrojną, krzyczą „do aresztu prowadź!“ I pan sędzia łatwowierny, folgi swej nie dając zgrozie, Przez dwadzieścia cztery godzin nieboraka trzyma w kozie! Taka to jest sprawiedliwość nad nami katolikami, Za nami Bóg tylko trzyma, — żandarm, sędzia za żydami.

Podróżny.

JAN REBSZ

dawniej

T. BRYNIARSKA

pod Turkiem

przy ulicy Floryańskiej Nr. 344

poleca swój

SKŁAD OBÓWIA DAMSKIEGO

po najumiarkowańszych cenach.

Wszelkie obstalunki

wykonywa szybko i z zadowoleniem Szan. P. T. zamawiających.

A
P
T
E
K
A
pod „Złotym Słoniem“
E. STOCKMARA

w Krakowie

poleca jako pewne, wypróbowane środki:

Can Anatherin à la Popp — woda do ust flakon 40 cent.
Can de Beaute A. Renard. — Woda piękności flakon 75 cent.
Woda kolońska najlepsza po 80 i 40 c. flakon.
Lilioneza woda przeciw pigmom i wyrzutom twarzy flakon 75 cent.
Płyn do farbowania włosów na blond, brunatno lub czarno. Dwa flakony 1 zlr.
Poudre de Riz. Padelko 50 centów i 1 zlr.
Oraz wszelkie środki Homeopatyczne tak pojedynczo jak i w całych Apteczkach.

